

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР
В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 26 квітня 2024 року

Одеса
«Фенікс»
2024

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 15.05.2024 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів** : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2024. – 1000 с.
ISBN 978-617-8430-05-4

У збірнику відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології в умовах повномасштабного військового вторгнення. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їх конституційному вимірі у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики. Відображено наукові напрацювання у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)»364»»20»(062.552)

Матеріали видано в авторській редакції

Єрмоєнко Світлана Василівна ПЕРЕКЛАД АНГЛІЙСЬКИХ ДІЄСЛІВ ГОВОРІННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ В ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ	915
Іванова Наталія Георгіївна МЕТОДИЧНІ НАСТАНОВИ КРЕАТОРІВ САЙТУ VIDEOELE (ПОЧАТКОВИЙ РІВЕНЬ НАВЧАННЯ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ)	916
Козак Тетяна Борисівна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СЕМАНТИКИ СЛОВА BLAU ‘СИНІЙ, БЛАКИТНИЙ’ У НІМЕЦЬКІЙ МОВІ	919
Марчук Ірина Петрівна ВИКОРИСТАННЯ ЕЛІТНОГО КОНТЕКСТУ В НАВЧАННІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 081 ПРАВО	921
Потенко Людмила Олександрівна ІННОВАЦІЙНЕ ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТІ.	923
Томчаковський Олександр Георгійович НЕВЕРБАЛЬНА КОМУНІКАЦІЯ: АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ.	925
Тупікова Тетяна Валеріївна ГЕНЕАЛОГІЧНА СПОРІДНЕНІСТЬ GELB I GRÜN	927
Швелідзе Лідія Дмитрівна ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У КОНТЕКСТІ ПЕРЕКЛАДУ	929
Alexeyev Mykola CLEAR ENGLISH OF LAW: A POSSIBILITY OR A NECESSITY?	931
Ковальова Ксенія Олександрівна КОНЦЕПТ ТЕКСТИЛЬ ЯК КУЛЬТУРОЛОГІЧНА КОНСТАНТА АНГЛОМОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ.	933
Лесневська Катерина Вікторівна СУЧАСНІ ТРЕНДИ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ	934

СЕКЦІЯ 26. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ЛІНГВІСТИКИ ПРАВА ТА ЗМІ

Мамич Мирослава Володимирівна, Шевченко-Бітенська Олена Валентинівна ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТВОРІВ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ	937
Кісельова Анастасія Андріївна, Мамич Мирослава Володимирівна ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕРЕЖЕВОЇ ЛІТЕРАТУРИ.	939
Назаренко Оксана Миколаївна, Кабанцева Надія Вікторівна АВТОРСЬКИЙ КОМЕНТАР ЯК МЕТАТЕКСТ ІСТОРИЧНОГО РОМАНУ «МАЛЬВИ» РОМАНА ІВАНИЧУКА	941

СЕКЦІЯ 27. ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

Колкутіна Вікторія Вікторівна ОПОВІДНА СТРАТЕГІЯ СУЧАСНОГО СТОРІТЕЛІНГУ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	943
Маляренко Тетяна Анатоліївна ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНО-КИТАЙСЬКИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН	945
Скалацька Олена Віталіївна МІЖНАРОДНІ ПОДІЇ В МЕДІЙНИХ ТРЕНДАХ	946
Владишевська Вікторія Вікторівна, Демченко Олександр Петрович ДИПЛОМАТИЧНЕ ЛИСТУВАННЯ ЯК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНЕ ЯВИЩЕ	948
Грушевська Юлія Андріївна РОЛЬ ВЛАСНОЇ НАЗВИ У СКЛАДІ РЕКЛАМНОГО ТЕКСТУ	950
Літвінчук Ірина Сергіївна АДАПТАЦІЯ ЗМІ ДО НОВИХ ВИМОГ ЦИФРОВОЇ ЕРИ: ВІД ТРАДИЦІЙНИХ ДО ЦИФРОВИХ	952
Menshykova Zhanna, Menshykova Anastasiia MARKETING COMMUNICATIONS: TRENDS AND PROSPECTS	954
Чубук Олег Леонтійович ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ РЕДАКЦІЙ ПІСЛЯ РЕЛОКАЦІЇ І ДЕОКУПАЦІЇ	956

СЕКЦІЯ 28. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Барсукова Тетяна Олександрівна, Смолякова Ірина Дмитрівна МОТИВАЦІЯ ДО РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	959
Антіпова Жанна Ігорівна, Кучеренко Геннадій Васильович АДАПТИВНЕ ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК СОЦІАЛІЗАЦІЯ ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖАНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ	961

3. Досягнення відповідності між структурою фізкультурно-спортивної діяльності у вищому навчальному закладі і професійною спрямованістю. Це означає підготовку студентів до майбутньої професійної діяльності та забезпечення взаємозв'язку фізичного виховання з їх професійною орієнтацією.

4. Врахування специфічних особливостей навчання предмету «Фізичне виховання» поряд з іншими дисциплінами у вищому навчальному закладі. Це передбачає проведення занять фізичними вправами у позанавчальний час для задоволення потреб студентів, які займаються фізичною культурою.

Список використаних джерел

1. Анікеєв Д. М. Рухова активність у способі життя студентської молоді : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02. Київ, 2012. 19 с.
2. Первухіна С. М., Петричук П. А. Причини малої рухової активності серед студентської молоді. *Фізичне виховання та спорт*. 2021. № 12. С. 123–126.
3. Саламанюк Ю. В. Чинники та мотивація студентської молоді до здорового способу життя : [курсова робота]. Миколаїв, 2019. URL: <https://naurok.com.ua/referat-chinniki-ta-motivaciya-uchnivsko-molodi-do-zdorovogo-sposobu-zhittya-168049.html>
4. Петров Д. О., Галушкін А. В. Формування у студентів мотивації до занять фізичною культурою. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. Серія : Пед. науки; Фіз. виховання та спорт. 2013. Вип. 107, т. 2. С. 323–326.
5. Татарченко Л. І., Присяжна М. К., Лашко Є. Л. Формування мотивації студентів до занять фізичною культурою та спортом. *Вісник Луганського національного університету ім. Тараса Шевченка*. Педагогічні науки. 2021. № 2 (340), ч. 2. С. 83–91.
6. Федорова Я. В. Стрес та його роль в навчальній діяльності студента. *Проблеми сучасної педагогічної освіти*. Педагогіка і психологія. 2013. Вип. 39(4). С. 290–294.

Ключові слова: фізичне виховання, спорт, самостійні заняття, сучасне суспільство, здоров'я підростаючого покоління, студентська молодь, формування інтересу, система освіти.

Keywords: physical education, sports, independent study, modern society, health of the younger generation, student youth, interest formation, education system.

Антіпова Жанна Ігорівна

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри фізичного виховання*

Кучеренко Геннадій Васильович

*«Південноукраїнський національний університет ім. К. Д. Ушинського»,
кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії та методики
фізичної культури і спортивних дисциплін*

АДАПТИВНЕ ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК СОЦІАЛІЗАЦІЯ ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖАНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ

Адаптивна фізична культура (АФК) – новий напрям у вітчизняній системі освіти і науки, що вивчає аспекти фізичного виховання людей з різними стійкими порушеннями життєзабезпечувальних функцій організму та пов'язаними з ними фізичними вадами внаслідок захворювань або травм.

Основною метою адаптивного фізичного виховання є формування та розвиток рухової активності, фізичних і психологічних здібностей, що забезпечують здоров'я людини, довкілля, суспільства та адаптацію до різних видів діяльності.

Сучасна АФК в Україні законодавчо закріплена і є частиною національної системи реабілітації інвалідів. Права інвалідів регулюються Законом України «Про основи соціального захисту інвалідів». Закон України «Про фізичну культуру і спорт» безпосередньо зачіпає питання фізичного виховання осіб з обмеженими можливостями: «...ст.13. Фізкультурно-оздоровча і спортивна діяльність серед інвалідів» [1].

Право людей з інвалідністю на участь у спорті гарантується Законом України «Про підтримку олімпійського, паралімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні»: «Стаття 2, пункт 1. Держава підтримує розвиток паралімпійського руху та спорту вищих досягнень шляхом бюджетного фінансування, зміцнення матеріально-технічної бази, податкових пільг, кредитів благодійників та інших суб'єктів фізкультурно-спортивної діяльності, а також підготовки спортивних кадрів вищої кваліфікації. Розвиток спорту за рахунок бюджетного фінансування, зміцнення матеріально-технічної бази, податкових пільг, кредитів від благодійників та інших суб'єктів фізкультурно-спортивної діяльності, а також спортсменів, тренерів і фахівців, які пропонують підготовку та участь у спортивних змаганнях вищого ґатунку. Стимулювання через моральне та матеріальне заохочення.

На сьогоднішній день проблема людей з інвалідністю є однією з найактуальніших в Україні та за кордоном. З одного боку, через свою масштабність проблема інвалідів розглядається як показник «гуманності» суспільства. Вона є індикатором «гуманності» суспільства. Сьогодні у світі налічується понад 450 мільйонів людей з фізичними та інтелектуальними вадами.

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), щороку 20 мільйонів людей отримують травми, близько 12 мільйонів з них – в результаті нещасних випадків. Загалом люди з інвалідністю становлять близько 10% населення світу. Незважаючи на досягнення медичної науки, їх кількість повільно, але неухильно зростає, особливо серед дітей та підлітків.

Донедавна проблеми цієї відносно нової категорії людей ігнорувалися, але останнім часом поступова гуманізація суспільства призвела до прийняття Загальної декларації прав людини, Генерального плану дій щодо інвалідності та Стандартних правил ООН щодо забезпечення рівних можливостей для людей з інвалідністю. Все частіше стверджується, що інтерес суспільства до своїх громадян з інвалідністю є показником його культурного та соціального розвитку[2].

Сучасний стан нашого суспільства вимагає гуманізації всіх сторін його життя. У зв'язку з цим особливе місце повинне бути приділено особам, що мають недоліки в розумовому і фізичному розвитку. Враховуючи стрімке зростання кількості людей з інвалідністю, як в абсолютних цифрах, так і у відсотках від загальної кількості населення, дуже важливо мінімізувати кількість людей з інвалідністю в процесах соціальної адаптації, інтеграції та реінтеграції. Однак, як свідчить статистика, на пострадянському просторі, в тому числі і в Україні, лише близько 5% людей з інвалідністю відновили свою працездатність, що свідчить про неефективність соціальної адаптації та реінтеграції.

Методи соціальної адаптації (зменшення соціальної дезадаптації людей з інвалідністю) включають матеріальну підтримку, працевлаштування, освіту та покращення повсякденного життя. Одним з найбільш ефективних методів є залучення людей з інвалідністю до структурованих адаптованих фізичних навантажень (АФН) та адаптованих видів спорту (АС), які дозволяють оптимізувати функціональні показники відповідно до ступеня інвалідності, компенсувати дефіцит спілкування та підвищити соціальний статус. Адаптовані фізичні вправи та спорт, які забезпечують руховий розвиток, зміцнюють здоров'я та покращують фізичну працездатність, допомагають полегшити та подолати багато обмежень життєдіяльності, оскільки саме рух безпосередньо пов'язує людей з інвалідністю із зовнішнім світом та сприяє їхньому психічному світогляду та загальному фізичному розвитку [3].

Фізична культура має великі можливості для корекції й удосконалювання моторики неповносправних осіб, особливо дітей. Велике число фізичних вправ і варіативність їх вико-

нання дозволяють робити добір доцільних сполучень для кожного окремого випадку. З цієї причини перевага надається фізичному вихованню, а не працетерапії.

Основними причинами недостатнього розвитку фізичної культури та фізкультурно-спортивних споруд для людей з інвалідністю є: недостатнє усвідомлення суспільством проблем людей з інвалідністю та необхідності створення умов для їх «рівності»; практична відсутність спеціалізованих спортивних споруд, обладнання та інвентарю; невирішеність проблем адаптації до умов навколишнього середовища, доріг, транспорту, нестача спеціалізованих організаторів та тренерів зі спеціальною підготовкою; відсутність цільового фінансування фізичної культури і спорту; недостатнє науково-методичне та інформаційне забезпечення. Для покращення фізичного та психічного благополуччя людей з інвалідністю важливо визнати, що існують специфічні умови, які дозволяють приділяти більше уваги підвищенню фізичної активності, індивідуальним тренуванням та соціальній активності.

Крім того, необхідно оптимізувати процес соціальної адаптації та соціальної інтеграції людей з інвалідністю. Актуальною є розробка концептуальної моделі використання адаптивної фізичної культури в процесі соціальної інтеграції та адаптації людей з інвалідністю в Україні на основі науково-теоретичних даних щодо подальшого розвитку фізичної культури [4].

Фізична культура – це особлива і самостійна галузь культури суспільства як єдність реальної (практичної) і духовної діяльності, яка має ряд особливостей по відношенню до людей з інвалідністю різних нозологій, які займаються фізичною культурою і масовим спортом. Займаючись фізичною культурою, людина з інвалідністю вступає у зв'язки і відносини з суспільством і природним середовищем.

Фізична культура – це особлива і відокремлена галузь культури суспільства як єдність реальної (практичної) і розумової діяльності, яка має ряд специфічних особливостей по відношенню до людей з інвалідністю різних нозологій, які займаються фізичною активністю і масовим спортом. Коли людина з інвалідністю займається спортом, вона встановлює зв'язки і відносини з суспільством і природним середовищем.

Адаптоване фізичне виховання створює початкову основу для розвитку фізичних здібностей і рухових навичок, а отже, передумови для подальшого успішного розвитку.

Список використаних джерел

1. Розторгуй М., Передерій А. Підготовка спортсменів з інвалідністю на етапі спортивно реабілітаційної підготовки в силових видах спорту. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. 2018. № 1 (41). С. 61–66.
2. Roztorhui M., Perederiy A., Briskin Y., Tovstonoh O. The training system of athletes with disabilities in strength sports. *Sportlogia*. Banja Luka, 2018. T. 14, N 1. P. 98–106.
3. Передерій А. В., Розторгуй М. С. Теоретико-методичні підходи до періодизації багаторічної підготовки спортсменів у адаптивному спорті. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2016. № 1. С. 91–95.
4. Передерій А. В. Спеціальні Олімпіади в сучасному світі : монографія. Львів : ЛДУФК, 2013. 296 с.

Ключові слова: адаптивне фізичне виховання, фізичне виховання, захворювання, травми, стійкі порушення, життєво важливі функції, обмеження фізичних можливостей, рухова активність, фізичні здібності, пристосування, здоров'я.

Keywords: adaptive physical education, physical education, diseases, injuries, persistent disorders, vital functions, physical disabilities, physical activity, physical abilities, adaptations, health.